

DN / IPSOS VÄLJARBAROMETER

September 2019

GAME CHANGERS

Små rörelser i väljarkåren

I DN/Ipsos väljarbarometer för september 2019 är förändringar i partiernas stöd relativt små. Moderaterna ökar något och får sin högsta notering under året men ligger fortsatt – i likhet med Liberalerna och Socialdemokraterna – kvar på en nivå under valresultaten.

Moderaterna ökar med 1,4 procentenheter och har idag stöd av 19 procent. Noteringen är den högsta sedan oktober 2018 då partiet också noterade ett stöd på samma nivå.

Miljöpartiet minskar med 0,6 procentenheter och får 5 procent. Miljöpartiet har under de tre senaste månaderna haft stöd av 5–6 procent av väljarna vilket gör att man efter EU-valrörelsen och språkrörsbytet har lyckats öka avståndet till riksdagsspärren.

Vänsterpartiet fortsätter svagt nedåt (-0,4 procentenheter) och får 9 procent. Mätresultatet är det lägsta sedan januari i år då partiet hade stöd av 8 procent. Vänsterpartiet har i varje mätning vi genomfört sedan förra höstens riksdagsval legat över sitt valresultat (i några fall med några få tiondelar, i andra fall med en eller flera procentenheter).

Sverigedemokraterna tappar svagt (-0,4) och får 19 procent. Partiet har i de tre senaste mätningarna legat över valresultatet från förra hösten.

Centerpartiet ligger i stort sett still (+0,3 procentenheter) i förhållande till förra mätningen och har idag stöd av 9 procent.

Kristdemokraterna ligger still (-0,1 procentenhet i förhållande till augusti) på 7 procent och ligger fortsatt ca 5 procentenheter under det stöd partiet hade i våra mätningarna under april – maj i år innan medierapporteringen kring Adaktussons röstande i EU-parlamentet fick stödet för partiet att falla brant.

Socialdemokraterna ligger kvar på oförändrade 26 procent (+0,1 procentenheter). Noteringen innebär att man fortsatt har ett stöd på ca 2 procentenheter under valresultatet.

Liberalerna ligger still på 5 procent (-0,1 procentenheter). Liberalerna har i våra senaste två mätningar haft ett stöd som ligger ca 0,5 procentenheter över de noteringar som gjordes under mars, april och maj i år. Liberalerna har i varje mätning sedan valet för ett år sedan legat under sitt valresultat i våra mätningar.

Det samlade stödet för de partier som stod bakom Januariavtalet är i stort oförändrat och hamnar på 44 procent (-0,3 procentenheter) medan det samlade stödet M, Kd och Sd ökar med 0,9 procentenheter till 45 procent. I praktiken råder dött lopp mellan dessa grupperingar (avståndet uppgår till 0,4 procentenheter till "januaripartiernas" nackdel).

Andelen osäkra ligger kvar på 11 procent (-0,2 procentenheter). Ipsos har för denna mätning genomfört 1 537 intervjuer (500 via telefon och 1037 via digitala enkäter) under perioden 10–18 september 2019.

	Rd 2018	April 2019	Maj 2019	Juni 2019	Augusti 2019	September 2019	Förändring Aug – Sept
Moderaterna	19,8	16	16	17	17	19	+1,4
Liberalerna	5,5	4	4	5	5	5	-0,1
Centerpartiet	8,6	8	9	9	8	9	+0,3
Kristdemokraterna	6,3	12	12	8	7	7	-0,1
Socialdemokraterna	28,3	27	26	25	26	26	+0,1
Vänsterpartiet	8	10	10	10	10	9	-0,4
Miljöpartiet	4,4	4	4	5	6	5	-0,6
Sverigedemokraterna	17,5	17	17	19	19	19	-0,4
Övriga	1,5	1	1	2	2	2	-0,2
Osäkra*	-	12	9	8	11	11	-0,2
M, L, C, KD	40,2	40	41	39	38	39	
S, V, MP	40,7	41	40	40	41	40	
Blockskillnad**	-0,7	-0,9	1,1	-0,8	-3,2	-0,8	
S, Mp, L, C		43	43	44	45	44	-0,3
M, Kd, Sd		45	46	44	44	45	+0,9
Skillnad JA-M, Kd, Sd***	-	-1,6	-2,6	0,1	0,8	-0,4	
Intervjuperiod		9–22/4	6–21/5	4–18/6	13–25/8		
Antal intervjuer		1 486	2 144	1 630	1 515		

* Andel osäkra beräknas utifrån basen svensk medborgare 18+ och inkluderar både respondenter som angivit något parti och respondenter som uppger att de inte skulle rösta om det vore val idag, rösta blankt, är osäkra eller inte vill svara.

**M+L+C+KD minus S+V+MP

*** S+Mp+L+C minus M+Kd+Sd

DN/Ipsos väljarbarometer metodredovisning ⁽¹⁾

Betalande uppdragsgivare

Dagens Nyheter AB. Undersökningen publiceras med förstahandsrätt för Dagens Nyheter.

Väljarbarometern har genomförts för Dagens Nyheters räkning sedan år 1979.

Undersökningens syfte

Att göra en skattning av fördelningen av partisympatierna i väljarkåren om det vore riksdagsval idag.

Frågeställning

"Om det var val till riksdagen idag, vilket parti skulle du då rösta på?". Om respondenten inte uppger ett parti får personen följdfrågan "Men vilket parti lutar det mest mot för dig?". I redovisningen av partisympati slås dessa två frågor samman.

Urval

Ipsos använder två olika urvalskällor för undersökningen.

Urvalet för telefonintervjuerna är ett individbaserat slumpmässigt urval. Urvalet matchas i den mån det är möjligt med individens mobiltelefonnummer och/eller fasta telefonnummer. Vi söker sedan namngivna individer och säkerställer att vi kommit till rätt person vid uppringning. Vid sökning av intervjupersoner så använder Ipsos tillgängliga nummer, dvs både mobilnummer och fasta telefonnummer i den utsträckning som dessa finns tillgängliga. Idag genomförs ca 70 procent av telefonintervjuerna över mobiltelefon.

Urvalet för de digitala intervjuerna är ett kvoturval ur en slumpmässigt rekryterad respondentpanel. Respondenterna har rekryterats till panelen genom telefonundersökningar med slumpmässigt urval.

Intervjuer

Ipsos har under perioden 10–23 september intervjuat 1 537 röstberättigade väljare, varav 500 via telefon och 1 037 via digitala intervjuer. Av dessa har 1 369 uppgivit partisympati.

Datainsamling har skett parallellt dels genom telefonintervjuer med ett slumpmässigt individurval, dels genom digitala intervjuer i en slumpmässigt rekryterad respondentpanel.

Telefonintervjuerna genomförs av Ipsos intervjuare i telefoncentralen i Härnösand samt av intervjuare som arbetar hemifrån i samma telefonisystem. Ungefär 40 – 50 intervjuare brukar arbeta med väljarbarometern under en genomsnittlig månad. Ipsos arbetsledare följer upp i genomsnitt 10 procent av intervjuerna per månad som ett led i kvalitetssäkring av arbetet, genom medlyssningar och kontrollintervjuer.

Respondenter med mobiltelefon får ett SMS från Ipsos någon dag innan de ska bli uppringda med information om undersökningen. Syftet är att öka tryggheten och svarsviljan hos respondenten.

Skattningen av partiernas stöd under intervjuperioden är ett snitt av resultaten från telefonintervjuerna och de digitala intervjuerna enligt principen 1+1/2

DN/Ipsos väljarbarometer metodredovisning (2)

Bortfall

Svarsfrekvensen för telefonundersökningen var 12,9 procent. Bortfallet är olika stort i olika väljargrupper, till exempel är bortfallet större bland yngre och mindre bland äldre respondenter.

	<i>Antal</i>
Bruttourval	4 378
Övertäckning	141
Bortfall	607
Okänd status	3 130
Estimerat nettourval	3 883
Svarande	500
Estimerad svarsfrekvens	12,9%

Den estimerade svarsfrekvensen beräknas i enlighet med Bortfallskommitténs rekommendationer.

Deltagarfrekvensen i online-undersökningen var 26%.

För mer information om bortfall och andra möjliga felkällor, kontakta Ipsos enligt information nedan.

Publiceringsregler

För att ett partis siffror ska särredovisas krävs att partiet ska ha fått stöd av minst 1,5 procent i tre på varandra följande mätningar eller att partiet får minst 3,5 procent i en enskild mätning. För partier som finns representerade i den folkvalda församling som väljarbarometern avser sker redovisning av partiets stöd oavsett dess storlek.

Heltalsredovisning

Ipsos har i samråd med Dagens Nyheter beslutat att gå över till rapportering utan decimalredovisning. Skattningarna av partiernas väljarstöd avrundas till närmaste heltal. Syftet är att minska fokus på mindre förändringar i partiernas stöd månad till månad.

Stödet för partierna redovisas som avrundande tal utan decimaler mellan valen. Decimalredovisning används sista tiden före val. Förändringarna från mätning till mätning redovisas även fortsatt som ett decimaltal.

Tolkningshjälp

Ipsos tillämpar kvoturval för de digitala intervjuerna och kan därför inte beräkna statistisk felmarginal för skattningarna av partiernas väljarstöd på sedvanligt sätt. För att ge tolkningshjälp till läsare redovisar vi ett antal jämförelsetal per parti som den aktuella skattningen och förändringen jämfört med föregående månad kan relateras till.

Kontakt

Frågor om undersökningen besvaras av Nicklas Källebring, nicklas.kallebring@ipsos.com

DN/Ipsos väljarbarometer metodredovisning (3)

Vägning digitala intervjuer

1. **Kön och ålder** (5 åldersgrupper)
2. **Utbildning** (Förgymnasial, 2-åring gymnasial, 3-årig gymnasial samt eftergymnasial utbildning)
3. **Geografi** (Fördelning mellan storstäder inklusive förorter, större städer inklusive förorter samt övriga kommuntyper)
4. **Politisk geografi** (Indelning av kommunerna utifrån partiblockens genomsnittliga resultat i valen 2006, 2010 och 2014)
5. **Politisk nyhetskonsumtion** (Mäts med frågan "Hur ofta läser, lyssnar eller tittar du på nyheter som rör partier, politik och samhällsutvecklingen?")
6. **Värderingsvägning** enligt GAL-TAN- dimensionen (grön, alternativ, libertär vs traditionell, auktoritär, nationalistisk). Dimensionen mäts med fyra frågeställningar som fångar respondenternas syn på :
 - Nationellt självbestämmande kontra globalisering
 - Ska de som avviker från majoritetens normer anpassa sig eller få avvika
 - Gemensam kultur kontra mångkultur
 - Bör brottslingar i första hand vårdas eller straffas
 - Utifrån svaren delas respondenterna in i tre grupper utifrån vilka värderingar man har (GAL-TAN och de med blandade värderingar).
7. **Parti i riksdagsvalet 2018**

Vägning telefonintervjuer

1. **Kön och ålder** mot SCB-data
 2. **Geografi** (Fördelning mellan storstäder inklusive förorter, större städer inklusive förorter samt övriga kommuntyper)
 3. **Utbildning** (Förgymnasial, 2-åring gymnasial, 3-årig gymnasial samt eftergymnasial utbildning)
 4. **Parti i riksdagsvalet 2018**
- Telefon- respektive paneldata bearbetas och vägs separat.